

Notat til brug for høring over ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen primært som opfølgning på Husdyrreguleringsudvalget (anmeldeordninger)

Dette notat indeholder en beskrivelse af de forslag til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, som nu sendes i høring. Udkastet til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er bl.a. en opfølgning på Husdyrreguleringsudvalget, men udkastet indeholder også en række andre ændringer, som er beskrevet i dette notat.

Husdyrreguleringsudvalget blev nedsat som et led i opfølgningen på Grøn Vækst. Udvalget fik til opgave at komme med forslag til at forenkle, forbedre og sammentænke husdyrgodkendelsesloven med den øvrige miljø- og fødevareregulering.

Husdyrreguleringsudvalgets rapport fra juni 2011 indeholder anbefalinger og ideer til, hvordan husdyrreguleringen kan bygges op. Husdyrreguleringsudvalgets anbefalinger er opdelt i en række anbefalinger til initiativer, der kan gennemføres inden for det nuværende godkendelsessystem, samt en række anbefalinger til, hvordan reguleringen kan ændres radikalt på længere sigt.

Ud over etablering af en række nye anmeldeordninger som opfølgning på Husdyrreguleringsudvalget indeholder udkastet til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen en række andre ændringer.

De væsentligste elementer i udkastet til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er:

- 1) Anmeldeordninger for:
 - a. afprøvning af miljøeffektive teknologier eller teknikker
 - b. naturafgræsning
 - c. omlægning af so- og svinehold til økologisk produktion
 - d. forskellige anlæg
- 2) Ændringer og tilpasninger af eksisterende anmeldeordninger
- 3) Ens procedureregler for alle anmeldeordninger
- 4) Mulighed for frikommuneforsøg vedrørende anmeldeordninger
- 5) Ophævelse af krav om personlig underskrift og indsendelse af afgørelser til Naturstyrelsen
- 6) Ændringer i bekendtgørelsesbilag 3 og 4

Ad. 1: Anmeldeordninger

I dag er udgangspunktet i husdyrgodkendelsesloven, at etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug forudsætter forudgående tilladelse eller godkendelse efter loven. Der kan dog være tale om så bagatelagte ændringer, at kommunalbestyrelsen vurderer, at ændringen ikke kræver tilladelse

eller godkendelse. Bagatelgrænserne er fastlagt via Miljøklagenævnets praksis og Miljøstyrelsens vejledende liste. Miljøstyrelsen forventer at supplere listen med korngrave og kølebrønde.

I de tilfælde, hvor der ikke er tale om en bagatel, vil en anmeldeordning kunne være et alternativ til en tilladelse eller godkendelse. I dag findes der fx anmeldeordninger, som giver mulighed for ændring af staldanlægget til opfyldelse af krav til dyrevelfærd eller skift mellem en række dyretyper.

Husdyrreguleringsudvalget har anbefalet, at der etableres flere anmeldeordninger for at sikre en hurtig og smidig sagsbehandling af de ændringer og justeringer på husdyrbrug, hvor væsentlige, skadelige indvirkninger på miljøet kan udelukkes med de opstillede kriterier. For at sikre miljøet og overholdelse af EU-reglerne, vil de krav, der stilles ved en anmeldelse, i nogle tilfælde være strengere, end de krav, der ville være blevet stillet i en tilladelse eller godkendelse. Begrundelsen er, at en anmeldelse ikke giver mulighed for at tilpasse kravene individuelt, som i en tilladelse eller godkendelse.

De foreslåede nye anmeldeordninger gennemgås nærmere nedenfor:

Ad. 1a: Anmeldeordning for afprøvning af miljøeffektive løsninger (§ 19h)

De miljøteknologier, der indgår i en miljøgodkendelse skal have en dokumenteret miljøeffekt og være driftsstabile. Dette sikres i dag gennem Miljøstyrelsens teknologiliste, der er en vejledende liste over verificeret miljøteknologi til husdyrbrug.

Det er nødvendigt og ofte også mest hensigtsmæssigt, at udvikling og test af ny teknologi sker på almindelige husdyrbrug. Dette giver nogle administrative udfordringer, da opsætning af teknologi under udvikling, test eller demonstration, ofte udløser krav om miljøgodkendelse på lige fod med andre godkendelsespligtige ændringer.

Husdyrreguleringsudvalget har anbefalet, at der indføres bestemmelser for forsøg og afprøvning af ny miljøteknologi til husdyrproduktionen. Det skal i den forbindelse tilstræbes, at rammerne bliver tilstrækkeligt fleksible så der på den ene side skabes et større incitament for landmænd til at deltage i forsøgsaktiviteter, samtidig med at det sikres, at udvikling og verifikation sker under hensyntagen til det til enhver tid gældende beskyttelsesniveau.

Miljøstyrelsen foreslår, at der til afprøvning af miljøeffektive teknologier eller teknikker laves en anmeldeordning, som giver mulighed for afprøvning på husdyrbrug, der er godkendt efter husdyrgodkendelseslovens §§ 11 og 12. Afprøvning kan ske bl.a. under forudsætning af, at der ikke sker en produktionsudvidelse eller øget forurening, samt at der kun sker mindre bygningsmæssige ændringer. Muligheden for afprøvning via anmeldeordningen begrænses til tre år. Byggeri, der er etableret i forbindelse med anvendelse af ordningen, vil kunne bevares, når forsøget er afsluttet, hvis byggeriet enten opfylder en række betingelser, eller der søges om miljøgodkendelse senest 3 måneder efter, at afprøvningen er ophørt.

Anmeldeordningen afspejler, at der skal tages højde for forsøgsaktiviteternes forskellighed, samtidig med at ordningen skal begrænse konsekvenserne for landskab, natur, miljø og naboer.

Ad. 1b: Anmeldeordning for afgræsning til naturplejformål (§§ 19i og 19j)

Der lægges op til, at der etableres to anmeldeordninger for dyrehold til naturafgræsning. Den ene ordning giver mulighed for at etablere et dyrehold, der går inde en del af året og den anden ordning retter sig mod dyrehold, der går ude hele året.

Dyrehold, der kun går ude en del af året, må maksimalt have en gødningsproduktion i perioden fra 1. oktober til 30. april svarende til en årlig gødningsproduktion på 15 dyreenheder. Mens ordningen med dyrehold, der går ude hele året, tillader hold af dyr svarende til op til 250 dyreenheder.

Hvis der kræves dispensation efter naturbeskyttelsesloven, vil en anmeldelse kun lovligt kunne udnyttes, når dispensationen er opnået. Tilsvarende vil kommunen som supplement til anmeldeordningerne om naturafgræsning i relevant omfang skulle tage stilling til, om der skal dispenseres til mindre staldanlæg o.l. i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 4.

Ordningerne omfatter kun bestemte dyretyper, nemlig:

- Ammekøer med tilhørende opdræt og tyrekalve samt tyre og stude
- Okser
- Får
- Geder
- Heste

For så vidt angår afgrænsningen af arealer, der er omfattet af ordningen, lægges der op til, at halvdelen af arealerne skal være omfattet af en plejeaftale med en offentlig myndighed. Arealerne må kun omfatte græsningsegnede områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, fredede arealer eller særligt udpegede Natura 2000-arealer. Arealer, der ikke er fredede, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller særligt udpegede Natura 2000-arealer, må højst udgøre 50 % af det samlede areal. Særligt udpegede Natura 2000-arealer fremgår af kortbilag på Danmarks Miljøportal.

For så vidt angår dyrehold, som går ude en del af året er det hensigten, at hvis der allerede er anlæg på stedet, kan man benytte det – også selvom dette anlæg ikke opfylder kravene i § 19 i, stk. 10 og 11.

Det er ikke hensigten at begrænse muligheden for at kunne etablere et læskur, der senere kan anvendes til en anden dyretype, end den der i første omgang anmeldes, heller ikke selvom det kan kræve en anden form for anlæg. Det hensigten, at det skal være muligt fra begyndelsen af at bygge noget, der er "langtidsholdbart" og kan anvendes til forskellige dyretyper omfattet af anmeldeordningen.

For så vidt angår anmeldeordningen, hvor dyrene går ude hele året, skal dyrene naturligvis kunne overholde de dyrevelfærdsmæssige regler, dvs. at afgræsningen kun kan ske med robuste racer af kvæg, geder eller med får.

Dyrevelfærdsreglerne for udegående dyr fremgår af dyreværnsloven §§ 1-3, og for så vidt angår heste også af lov om hold af heste og af bekendtgørelse om udegående heste. Anmeldeordningen giver ikke mulighed for etablering af læskur. Fødevarestyrelsens regler kræver derfor:

”Kravet om læskur eller bygning kan fraviges under forudsætning af, at dyrene holdes på store arealer, hvorpå der er beplantning, som yder en høj grad af både læ og beskyttelse mod nedbør og har en særligt veldrænet bund (f.eks. et tykt lag grannåle). Kravet om læskur eller bygning kan alene under disse forudsætninger fraviges for dyr af hesteracerne Islandsheste og Shetlandsponyer, kvægracerne Skotsk Højlandskvæg, Angus, Galloway, Hereford samt alle fåreracer. For heste og kvæg skal der være tale om dyr af rene racer med stambog, eller dyr som dokumenterbart er mindst 7/8-rene racedyr.”

Hertil kommer, at der også er en række øvrige krav til udendørs hold af dyr i vinterperioden, der ifølge reglerne for hold af heste skal imødekommes, herunder at dyrene skal være i godt huld, have kraftigt hårlag, skal tildeles supplerende foder og have permanent adgang til vand, så dyrene velfærd sikres gennem hele vinterperioden.

Hvis ikke de dyrevelfærds-mæssige krav kan overholdes uden brug af læskur, må der søges om miljøgodkendelse efter de almindelige regler.

Ad. 1c: Anmeldeordning for omlægning af svinehold til økologisk produktion (§ 19k)

Der lægges op til, at der etableres en anmeldeordning for omlægning af en produktion af søer, smågrise eller slagtesvin til økologisk produktion.

Der opstilles en række afstandskrav til naturområder, hvis antallet af dyreenheder ikke halveres i forbindelse med omlægningen.

Hvis der er arealer i fosforklasse 1-3, skal der være et udbringningsareal svarende til 0,6 dyreenheder per hektar per planperiode.

Det vil være muligt at ændre på staldanlægget, hvis betingelserne i § 19 c er opfyldt. Bestemmelsen forventes at kunne omfatte verandastaldene. Begrebet renovering forstås i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende vejledning, dvs. at fuldspaltegulve i eksisterende staldanlæg kan ændres ved at udlægge plader eller beton. Anmeldeordningen giver også mulighed for at anvende mobile hytter i produktionen, hvis en række betingelser for udformning og placering er opfyldt. Driften skal overholde det byggeblad, som Miljøstyrelsen har godkendt i henhold til § 39, stk. 1, i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Anmeldeordningerne forventes dermed at kunne tage højde for produktionsformens ændringsbehov, samtidig med at ordningen tilstræber at begrænse konsekvenserne for landskab, natur, miljø og naboer.

Ad. 1d: Forskellige anlæg (§ 19)

Der åbnes mulighed for at anmelde andre foderlagre og malkestalde under anmeldeordningen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 19. Hvis det fodrer, der opbevares, har en tørstofprocent under 70 skal vise krav overholdes, jf. § 19 a, stk. 3-5, dog ikke § 19 a, stk. 5, nr. 3. Det bemærkes, at højdekravet i § 19 a er dermed fraveget. Malkestalde skal opfylde betingelserne i § 19c, stk. 4.

Ad. 2: Ændringer og tilpasninger af eksisterende anmeldeordninger

Ensilagepladser og gødningsopbevaringsanlæg (§§ 19 a og 19 b)

Anmeldeordningerne i §§ 19 a og b præciseres, så det ikke kan føre til omgåelse af kravene i ordningerne, selvom ordningerne bruges flere gange.

Skift mellem dyretyper (§ 19 d)

Det præciseres, at ordningen ikke kan anvendes, hvis etableringen, udvidelsen eller ændringen af dyreholdet medfører en overskridelse af en stipladsgrænse, jf. § 12, stk. 1, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Bestemmelsen indsættes af hensyn til overholdelsen af IE-direktivet.

Emissionsorienteret produktionstilpasning (§ 19 f og g)

I den nuværende anmeldeordning med mulighed for produktionstilpasninger er der fokuseret på de husdyrbrug, som igennem en længere årrække med en ”ældre” produktionstilladelse efterhånden har en dårlig staldudnyttelse. For at afgrænse de miljømæssige konsekvenser er den mulige udvidelse i ordningen begrænset af den ændring af omregningsfaktoren for dyreenheder, som skete mellem 2008/2009 og 2010/2011, hvor der blev samlet op på udviklingen siden 2001. Ordningen udløber egentlig 31/12 2012, men der lægges op til en forlængelse af ordningen samtidigt, med at fleksibiliteten forøges i forhold til fosforkravene.

Der foreslås samtidig en ny mere generel anmeldeordning med mulighed for produktionstilpasninger, der kan anvendes af miljøgodkendte husdyrbrug, jf. husdyrgodkendelseslovens §§ 10-12.

En ny mere generel anmeldeordning kan varetage det behov, der vil være for de husdyrbrug, der siden 2007 har fået en miljøgodkendelse.

For at have styr på de maksimale påvirkninger foreslås det at målrette en ny mere generel anmeldeordning til husdyrbrug, som er miljøgodkendt efter reglerne fra og med 2007. Dermed kan miljøvurderingerne i høj grad tage udgangspunkt i, at den eksisterende drift allerede er godkendt ifølge de nye regler, og det er muligt præcist at beregne konsekvenserne af den tilladte udvidelse. Der er dog kommet nye vurderingsgrundlag ind siden 2007, som en anmeldeordning er nødt til at forholde sig til f.eks. de nye krav til habitatvurderingerne. For at begrænse de maksimale miljømæssige konsekvenser foreslås det, at anmeldeordningen udløber med udgangen af 2017. De maksimale miljøpåvirkninger vil derfor ligne konsekvenserne af den nuværende § 19f, hvor der er mulighed for at opsamle effektiviseringerne for en 8-10 års periode.

Det præciseres, at anmeldeordningerne ikke kan anvendes, hvis etableringen, udvidelsen eller ændringen af dyreholdet medfører en overskridelse af en stipladsgrænse, jf. § 12, stk. 1, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Bestemmelsen indsættes af hensyn til overholdelsen af IE-direktivet.

Det foreslås, at anmeldeordningerne får de samme procedureregler som de øvrige anmeldeordninger.

Ad. 3: Ens procedureregler for alle anmeldeordninger

Efter udvidelsen af antallet af anmeldeordninger i 2011 er Miljøstyrelsen blevet opmærksom på en række uklarheder vedrørende § 19 e. Disse uklarheder afklares med en række nye bestemmelser.

De nye regler har følgende indhold:

Der indsættes en regel om, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at konkrete vilkår i en tilladelse eller godkendelse ikke finder anvendelse som følge af anmeldelsen.

Der indsættes en regel om, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at orientering af naboer kan undlades, hvis det anmeldte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for naboerne. Bestemmelsen svarer til husdyrgodkendelseslovens § 56, stk. 2.

Der indsættes en regel med en udnyttelsesfrist på 2 år efter, at afgørelsen er meddelt. Samtidig indsættes en regel om kontinuitet. Reglen ligner bestemmelsen i husdyrgodkendelsesloven og indsættes for at gøre retsstillingen på området klar. Bestemmelserne lægger sig op af ordningen i husdyrgodkendelseslovens § 33, stk. 1 og 3.

Ad. 4: Mulighed for frikommuneforsøg vedrørende anmeldeordninger

Forslaget om at åbne mulighed for, at frikommunerne kan lave forsøg med en række elementer i anmeldeordningerne, er et led i udmøntningen af regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen" fra oktober 2011. Forslaget skal ses i sammenhæng med lov om frikommuner, jf. lov nr. 550 af 18. juni 2012.

Ifølge lovforslaget har 9 navngivne kommuner status som frikommuner. Det er alene disse kommuner, der ved ansøgning kan anmode miljøministeren om dispensation til at fravige visse af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens anmeldeordninger, jf. nærmere kapitel 8 a i bekendtgørelsesudkastet. Ifølge bemærkninger til lovforslaget skal kommunalbestyrelsen senest den 31. december 2013 træffe beslutning om at iværksætte forsøg.

Ad. 5: Ophævelse af krav om personlig underskrift og indsendelse af afgørelser til Naturstyrelsen

Kravet om personlig underskrift på afgørelser fjernes, da det anses for at være overflødigt.

Ved lov nr. 580 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur og miljø område m.v.) ændres miljøministerens klageadgang, således at klageadgangen alene omfatter sager, hvor væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt. Samtidig foreslås stikprøvekontrollen med kommunale afgørelser på husdyrområdet ophævet. Som konsekvens af lovforslaget foreslås kravet om indsendelse af kommunale afgørelser ophævet.

Ad. 6: Ændringer i bilag 3 og 4

Bilagene til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foreslås ændret på en række punkter pga. nyere nævnspraksis og for at gøre formuleringerne i bilagene mere klare.

Samtidig ændres terminologien vedrørende grundvand, så terminologien er den samme, som den der anvendes på grundvandsområdet i øvrigt.